

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Etyczne wyzwania socjologii		14.2.0538	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Teorii Socjologicznej i Metodologii Badań Społecznych			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Socjologia	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	Podstawowa
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Wojciech Zieliński; dr Piotr Walewski; mgr Magdalena Herzberg-Kurasz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład, Ćw. audytoryjne		Uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych (W+Ćw):	
Sposób realizacji zajęć		60 godzin	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		Samodzielne opracowanie treści literatury: 7 godzin	
Liczba godzin		Przygotowanie do pracy kontrolnej: 8 godzin	
Ćw. audytoryjne: 30 godz., Wykład: 30 godz.		Razem = 75 godzin (3 ECTS)	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 letni			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
obowiązkowy	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie na ocenę		
	Formy zaliczenia		
	- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja		
	- zaliczenie ustne		
- zaliczenie pisemne			
zaliczenie pisemne lub ustne przeprowadzone na platformie MS Teams			
Podstawowe kryteria oceny			
systematyczna obecność			
aktywny udział w zajęciach			
znajomość treści wykładowych			
znajomość literatury przedmiotu			
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
Wiedza - w ramach oceny poziomu zaliczenia przedmiotu.			
Umiejętności i kompetencje - w ramach oceny charakteru i stopnia aktywności udziału w zajęciach.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
brak			
B. Wymagania wstępne			
umysł otwarty na refleksję			
Cele kształcenia			

Wykształcenie umiejętności: (a) rozumienia aksjologicznych problemów współczesnej nauki i jej społecznych funkcji, (b) dostrzegania etycznych problemów zawodu, (c) rozumienia społecznej odpowiedzialności socjologa-badacza i analityka, (d) dostrzegania kwestii etycznych rozstrzyganych w oparciu o aksjologiczny consensus profesji.

Treści programowe

1. Pojęcie i problematyka etyki (ogólnej, stosowanej, zawodowej)
2. Wartości(owanie) w życiu i w nauce
3. Nauka jako wytwór niekonieczny
4. Podmiotowość moralna badacza
5. Credo krytycznego racjonalizmu
6. Wielość ról socjologa
7. Postulaty odpowiedzialności naukowej
8. Etyczne aspekty badań społecznych
9. Kodeksy etyki zawodowej
10. Polityczne aspekty badań społecznych
11. Pokusy inżynierii społecznej
12. Neutralność i zaangażowanie (w) socjologii
13. Poprzez wiedzę ku mądrości działania

Wykaz literatury

- Babbie E.R., Badania społeczne w praktyce, przeł. W. Betkiewicz, Warszawa 2003.
- Babbie E.R., Podstawy badań społecznych, przeł. W. Betkiewicz, Warszawa 2008.
- Brandt R.B., Etyka. Zagadnienia etyki normatywnej i metaetyki, Warszawa 1996.
- Dylus A., Problematyka etyki nauki u przedstawicieli szkoły lwowsko-warszawskiej, Warszawa 1987.
- Dyonizak R., Sondaże a manipulowanie społeczeństwem, Toruń 2004.
- Edukacja Etyczna (<https://edukacjaetyczna.pl/>).
- Elias N., Zaangażowanie i neutralność, Warszawa 2003.
- Etyczne aspekty badań społecznych, red. K. Zamiara, Poznań 2005.
- Etyka Praktyczna, Portal Etyki Akademickiej (<http://etykapraktyczna.pl/>).
- Etyka zawodowa ludzi nauki, red. J. Goćkowski, K. Pigoń, Wrocław 1991.
- Galewicz W., O etyce badań naukowych, „Diametros”, 2009, nr 19, s. 48-57 (zob. http://www.diametros.iphils.uj.edu.pl/pdf/diam19_galewicz.PDF).
- Hammersley M., Atkinson P., Metody badań terenowych, przeł. S. Dymczyk, Poznań 2000.
- Hołówka J., Etyka w działaniu, Warszawa 2001.
- Internetowy Serwis Filozoficzny DIAMETROS (<https://diametros.uj.edu.pl/diametros>).
- Kapralski S., Wartości a poznanie socjologiczne, Kraków 1995.
- Kodeks etyki socjologa (<https://pts.org.pl/wp-content/uploads/2016/04/kodeks.pdf>)
- Kodeks Postępowania w Dziedzinie Badań Rynkowych i Społecznych, obowiązujący członków Sekcji Badań Opinii Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (zob. <http://www.cyf-kr.edu.pl/~usozans/kodeks.pdf>).
- Kotarbiński T., Aforyzmy i myśli, Warszawa 1986.
- Lazari-Pawłowska I., Etyka. Pisma wybrane, Wrocław 1992.
- Mlicki M.K., Socjotechnika. Zagadnienia etyczne i prakseologiczne, Wrocław 1986.
- Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 2008.
- Ossowska M., Normy moralne. Próba systematyzacji, Warszawa 2000.
- Ossowska M., O człowieku, moralności i nauce. Miscellanea, Warszawa 1983.
- Ossowski S., O osobliwościach nauk społecznych, Warszawa 2001.
- Popper K.R., Nędza historycyzmu, Warszawa 1999.
- Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, przeł. J. Ostrowska, Warszawa 2008.
- Sulek M., Świniarski J., Etyka jako filozofia dobrego działania zawodowego. Podręcznik akademicki, Warszawa 2001.
- Twardowski K., O dostojeństwie uniwersytetu, Poznań MCMXXXIII (tekst dostępny m.in. na stronie Komitetu Etyki w Nauce PAN: <http://www.ken.pan.pl/images/stories/pliki/pdf/twardowski2.pdf>).
- Wątroba W., Socjologia i fallibilizm, Wrocław 1996.
- Zieliński W., Rozmaitości WZ (<https://wojciechzielinski.blogspot.com/>).
- Zieliński W., Status etyki w kulturze ponowoczesnej. Analiza propozycji Zygmunta Baumana, Toruń 2001.
- Znaniecki F., Przedmiot i zadania nauki o wiedzy, w: tegoż, Pisma filozoficzne, t. 1, „Myśl i rzeczywistość” i inne pisma filozoficzne, Warszawa 1987.
- Znaniecki F., Społeczne role uczonych, red. J. Szacki, Warszawa 1984.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W07

K_U05

K_U06

Wiedza

- Ma wiedzę o etycznych i obyczajowych normach życia społecznego oraz o normach prawnych i organizacyjnych regulujących życie społeczne, orientuje się w procesach ich wprowadzania i zmian.

Umiejętności

- Ma wiedzę o etycznych i obyczajowych normach życia społecznego oraz o

<p>K_U07</p> <p>K_K03</p> <p>K_K04</p> <p>K_K06</p> <p>K_K07</p>	<p>normach prawnych i organizacyjnych regulujących życie społeczne, orientuje się w procesach ich wprowadzania i zmian.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystuje zdobytą wiedzę socjologiczną do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej. • Analizuje zaproponowane rozwiązania konkretnego problemu z dziedziny socjologii i podejmuje decyzje co do odpowiednich rozstrzygnięć
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potrafi odpowiednio określić priorytety przy realizacji określonego zadania. • Rozpoznaje i trafnie rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu. • Zna sposoby uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności. • Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.
<p>Kontakt</p>	
<p>wojciech.zielinski@ug.edu.pl</p>	